

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 4830/08

בפני : כבוד הנשיאה ד' ביניש
כבוד השופט א' גרוניס
כבוד השופט ע' פוגלמן

העותר : הפורום לשוויון בנטל

נ ג ד

המשיבים : 1. ראש רשות התאגידים רשם העמותות
2. היועץ המשפטי לממשלה
3. עמותת "פרופיל חדש"

עתירה למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה : כ"ו בחשון התשע"א (03.11.2010)

בשם העותר : עו"ד איתי בן חורין ; עו"ד איתן גינזבורג

בשם המשיבים 1-2 : עו"ד הילה גורני

בשם המשיבה 3 : עו"ד סמדר בן-נתן

פסק-דין

הנשיאה ד' ביניש:

העתירה שלפנינו מופנית כנגד רשם העמותות והיועץ המשפטי לממשלה כדי שנוורה להם ליתן טעם מדוע לא יפעילו סמכותם לפי סעיף 50 לחוק העמותות, תש"ם-1980, ויגישו בקשה לבית המשפט המחוזי על פי סעיף 49(1), (2) ו-5), לפירוק המשיבה 3 – עמותה שלטענתם פועלת לעידוד הסתה להשתמטות משירות צבאי – בשל אי חוקיות פעולותיה המסיתות להשתמטות כאמור. העותר פנה לגורמי האכיפה והצביע על פרסומים של המשיבה 3, ולטענתו אף על אי חוקיות הפעולות המצדיקה נקיטה הן בהליכים פליליים והן בצעדים על פי חוק לשם פירוקה של המשיבה 3.

בעקבות פניית העותר, אכן הוחלט על דעת פרקליט המדינה והיועץ המשפטי לממשלה לפתוח בחקירה פלילית, שכן לכאורה יש בפרסומיה של המשיבה 3 משום עבירה פלילית.

החקירה הפלילית התקיימה ובמסגרתה נחקרו פעילי המשיבה 3 ואף נבחנו פרסומיה של המשיבה 3, ובסופה של הבחינה המשפטית החליטו פרקליטות מחוז תל-אביב והמשנה לפרקליט המדינה (תפקידים מיוחדים) לסגור את תיק החקירה ולהימנע מהעמדה לדין. כנגד חלק מהחשודים נסגר התיק בעילה של חוסר אשמה, וכנגד חלק מהחשודים נסגר התיק בעילה של חוסר ראיות.

המשנה לפרקליט המדינה ציין בהחלטתו המנומקת כי על פני הדברים בין הפרסומים יש חלק המגבשים עבירות פליליות, אך לא נמצאו ראיות קבילות המספיקות לייחס במשפט פלילי אחריות למי מהנחקרים. עוד צוין כי חלק מהפרסומים הנושאים אופי פלילי הוסרו בינתיים מהאתר של המשיבה 3. רשם העמותות שהמתין להחלטה בעניין הפלילי, דן לאחר מכן בשאלת הפירוק והגיע למסקנה כי "אין מקום בעת הזאת לפעול לפירוק העמותה", ואף נימק החלטתו.

בחנו את נימוקי המשיבים ולא ראינו מקום להתערב בשיקול דעתם המקצועי.

ראשית, משום שבכל הנוגע להעמדה לדין פלילי, מתחם שיקול הדעת של רשויות התביעה, ובוודאי בדרג הבכיר של פרקליט המדינה, הוא רחב ועל אחת כמה וכמה כאשר מדובר בסגירת תיק חקירה מחוסר ראיות ובנסיבות הקשורות בהעמדה לדין שיש בה משום הגבלה של חופש הביטוי. כך גם כאשר מדובר בשיקול הדעת של רשם העמותות בכל הנוגע לפירוק עמותה בשל אופי פעילותה, וזאת עקב עוצמת הפגיעה בחופש ההתאגדות. עם זאת נראה כי לא נעלם מעיני המשיבים כי יש חומרה בחלק מפעולות המשיבה 3 ופרסומיה ובוודאי בחלקם שהיו על גבול הפליליות. העותר טען בפנינו, כי שלא כאמור בתגובת המשיבים 1 ו-2, המשיבה 3 ממשיכה בפרסומים בעלי אופי מסית שהם אף חמורים.

מתשובת המדינה עולה כי ההחלטה שניתנה נכונה לעת הזו ולפרסומים שנחקרו עד כה. רשם העמותות ציין בהחלטתו כי זו עמדתו "לעת הזו" על פי החומר שהיה בפניו. אין בהחלטות המשיבים כדי לסגור את הדלת בפני פנייה נוספת בשלבים

מאוחרים יותר אם אכן יתברר, כטענת העותר, כי יש ראיות נוספות נגד חשודים מסוימים ויש הסלמה בפעילות הפסולה של המשיבה 3.

מכל מקום, כאמור לא ראינו להתערב בשיקול הדעת של המשיבים על יסוד הנתונים הקיימים שהיו בפניהם.

בשולי פסק-דיננו זה נוסף ונעיר כי דנו בעתירה לגופה אף על פי שלעותר סעד חלופי, שהמדינה משום מה נמנעה מלהעלות בטיעוניה בהציגה עמדתה.

סעיף 5(1) לחוק בתי משפט מנהליים בפרט 6 לתוספת הראשונה קובע את סמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים לדון בהחלטות מסוג זה של רשם העמותות (ראו בג"ץ 10530/07 חיים אונגר נ' רשם העמותות (טרם פורסם, 27.12.2007)). אולם בנסיבות ונוכח עמדת המדינה לא ראינו לדחות העתירה בנימוק סף זה.

אשר על כן העתירה נדחית.

ניתן היום, כ"ו בחשון התשע"א (03.11.2010), בפני באי-כוח הצדדים.

ש ו פ ט

ש ו פ ט

ה נ ש י א ה